

Ret til en Deel af Monarkiet stridig, at bryde med Vold ind over det danske Monarkies Grændser, og i større eller mindre Grad sætte selve dets Existent, som selvstændigt Rige, paa Spil. Under disse Omstændigheder kan det kun, saa forekommer det os, være Kongen kjært at høre en Udtalelse fra hans troe danske Folk. Men som det maa være Kongen kjært at høre en Udtalelse fra de Folkets Repræsentanter, som i dette Dieblik ere forsamlede, saaledes troe vi ogsaa, at det kun er, hvad Folket venter, ja, jeg kunde fristes til at sige, hvad Folket fordrer. Under de Bekymringer, der trænge paa fra alle Sider, er det heelt naturligt, at man vender sig til Folkets Repræsentanter for fra dem at høre en Udtalelse angaaende Landets Stilling, en Udtalelse, der kan tjene til at opmunde Modet og indeholde en freidig Paastand om vor gode Ret for Ind- og Udland. Det er dobbelt naturligt, at saadanne Forventninger fra Folkets Side stilles til Rigsdagen, som her er samlet, fordi det desværre er en Kjendsgjerning, at der i dette Dieblik ikke Nord for Eideren er nogen anden Folkerepræsentation i Virksomhed. Og som jeg antager, at det maa findes naturligt fra Folkets Side trindt om, at der fremgaaer fra Rigsdagens Side en Udtalelse, der navnlig skulde gaae i den Retning at forsikre Kongen om, at han i Farens Stund kan stole paa sit Folk, og at det er rede til at offre, hvad der kræves for at hævde Kronens og det danske Riges Ret, saaledes vil en saadan ogsaa findes at være i sin Orden, naar vi vende Blikket til dem af Folkets Midte, der skulle tage det første Skridt af. Naar vi lade vor Tanke gaae over til Dannevirke, til de af Landets Sønner, der ere samlede der for at vove Liv og Blod for Landet, da vil det ogsaa ligeoverfor dem findes naturligt, at der fremkommer Udtalelser, der kunne vidne om, at Folket er vaagent og følger den Sag, hvorfor de skulle kæmpe, med inderlig Interesse, at Folket er med dem med sit hele Hjerteslag og er sig klart bevidst, hvor stor Betydning den Sag har, for hvilken disse brave Landets Sønner skulle, om Gud vil, maastee hengive deres Liv. Og som det er af Betydning ligeoverfor Kongen og Folket og særligt ligeoverfor Armeen, at Rigsdagen ikke tier i

en Tid som denne, saaledes har det ogsaa forekommet Forslagsstillerne, at det kunde være af Gavn ligeoverfor Udlandet, at en saadan Udtalelse kom frem. Vi skulle ikke, som Andre have for Skik, ved enhver Leilighed komme med mere eller mindre gjennemtænkte, bramabasierende Udtalelser; men det er naturligt, at, naar Landets Bee og Vel staaer paa Spil, saa giver Folket sine Følelser Luft, saa taler det. Om et Folk, som tier i en saadan Stund, kunde man let falde paa at sige, at det er et dvasst og døjsigt Folk, men jeg troer ikke, at det vilde være heldigt for det danske Folk, om det blev en almindelig Tro i Udlandet, at det danske Folk var ligegyldigt ved de store Spørgsmaal, der nu stunde til deres Løsning.

Med disse saa Ord, som jeg imidlertid troer ere tilstrækkelige, har jeg kortelig betegnet de Forhold, der efter Forslagsstillerens Mening retfærdiggjøre, at vi have tilladt os at fremkomme med et Forslag til en Adresse. Selve Indholdet deraf er i det Væsentlige allerede givet ved de Udtalelser, som jeg nu har fremført, og kun med Hensyn til den sidste Deel af Adressen troer jeg, at det vil være rigtigt, at jeg endnu gjør nogle enkelte Bemærkninger. Det er ganske naturligt, troer jeg, at Folket eller dets Repræsentanter ikke indskrænke sig til at udtale blot i Almindelighed, at det er rede til at offre ikke blot Guds og Penge, men ogsaa deres Sønners Liv og Blod, uden at man i Forbindelse hermed antyder, at man er sig vel bevidst, hvad det er, det gjælder om, hvilket Formaålet er. Det er naturligt, at det udtales i Adressen, hvad det er, hvorfor der, efter min Formening, skal kæmpes, og Udtalelsen derom findes, som jeg har berørt, navnlig i Adresseforslagets sidste Deel; forsaavidt altsaa kan det ikke nægtes, at Adressen er af et politisk Indhold. Det er imidlertid forekommet Forslagsstillerne, at det ikke vilde være paa sin Plads i denne Sal, eller i den Adresse, hvorom der er Tale, og mindst i dette Dieblik, om man vilde gaae ind paa en nærmere Angivelse af det politiske Program, som man mener skulde følges nu eller i den nærmeste Fremtid, hvad Enkelthederne angaaer. Det, som det kom an paa, var kun at antyde det Væsentlige, den Hoved-